

6. cultura

“

Una societat es defineix i sobreviu gràcies a la seva cultura. **Prioritzar la cultura popular** és el que empoderarà a les persones i només així aconseguirem un **poble actiu**.

El nou model que cal començar a aplicar a Salt també passa per prioritzar la cultura popular, que és aquella que surt del poble, de la seva gent, de les entitats, associacions, de les celebracions populars, tradicionals, etc., de les persones amb ganes d'organitzar diferents tipus d'activitats al poble. Aquest nou model passa per impulsar un poble viu i actiu culturalment. El contrari són plantejaments elitistes: prioritzar (amb grans inversions normalment) aquells equipaments que donen prestigi més enllà de Salt, aquella cultura en la qual el poble és un espectador passiu. I això no vol dir, en cap cas, que no vulguem o renunciem a tenir equipaments i espectacles de referència. Vol dir que no ho podem fer sacrificant allò que considerem prioritari. Per exemple: No veiem malament que Salt tingui un Centre d'Arts Escèniques però no que en el seu moment aquest fes variar el Pla Director de la Coma-Cros desplaçant l'Ateneu Popular que hi havia previst sense que ni tant sols s'oferís cap alternativa. Ni tampoc que els governs saltencs impulsin equipaments sense tenir-ne ni idea de què són, o no tinguin en compte la relació entre els costos i allò que en treu la gent de Salt, o que no hi hagi un projecte de poble on encaixi tot plegat.

És aquest plantejament elitista, i de quedar bé a fora de Salt, el que s'ha de capgirar i començar a establir unes prioritats on la gent de Salt, i la participació activa, siguin l'eix principal de la política cultural.

Centres Cívics.

Quatre anys més, unes noves eleccions municipals i els tant anomenats centres cívics continuen brillant per la seva absència. A priori difícil d'entendre en una població de les dimensions de Salt, però comprensible d'acord amb el model de poble que han aplicat els diferents governs i el seu ordre de prioritats. La importància d'aquests centres també ho és en l'àmbit de la cultura, de la dinamització sociocultural. En cas que aconseguim implantar-ne aquests han de facilitar diverses activitats com festes de barri, cursos, exposicions i altres iniciatives que fomentin alhora l'autoorganització de la gent.

Coma Cros.

La idea que es repetia per justificar el pas d'aquesta antiga fàbrica a equipament cultural era que donaria solució a moltes demandes i necessitats de Salt en matèria cultural. Aviat es va veure però, que el plantejament era un altre. Allò que han compartit els diferents governs des de que es va adquirir la Coma-Cros és el desconeixement o falta de voluntat d'atenció de les demandes i necessitats de persones i entitats. Només així s'explica que la gran preocupació fos com omplir aquest espai. Si bé en un primer moment s'hi va projectar una ateneu i es van reubicar algunes entitats que es

quedaven sense local, el projecte va anar passant a segon terme. Es va limitar l'accés als espais comuns, sovint si els que ho sol·licitaven agradaven o no al polític de torn (i feia tot l'efecte que el color de la pell o la procedència de les persones podien ajudar-hi també). I es va anar avançant en el model de prioritzar l'ocupació de l'antiga fàbrica per institucions i organismes de certa rellevància sense valorar si tot allò responia al que demanava la gent de Salt.

En aquest darrer mandat la demanda d'un Ateneu Popular a la Coma-Cros ha revifat. S'ha creat una assemblea amb el suport de més de quaranta entitats i sota el lema “#A Salt tenim un projecte” s'ha reivindicat un espai de gestió comunitària per a donar resposta a la demanda d'espais, d'iniciatives socials i culturals per a persones i entitats del municipi. Desgraciadament ha topat altre cop amb el model elitista de sempre, aquell a qui espanta la participació i l'autoorganització de la gent. Cal que el nou govern municipal sigui capaç d'aprofitar aquesta iniciativa desinteressada de moltes persones de Salt per fer un poble actiu, per enfortir el teixit associatiu i la participació comunitària. #A Salt tenim un projecte. Sumem-nos-hi tots, institucions i persones.

Des d'IPS-CUP donem suport al projecte de gestió comunitària que es proposa des de l'assemblea de l'Ateneu que significa posar en marxa projectes socials, econòmics i culturals gestionats de forma directa per la ciutadania. D'aquesta manera es promou la participació directa de la ciutadania en la gestió de l'equipament de manera oberta i transparent pel que fa a la presa de decisions, i a la realització d'activitats.

Aquesta gestió porta implícita la formalització del conveni entre l'entitat i l'Ajuntament, ja que n'és el titular de l'equipament.

Considerem que la reivindicació d'un espai popular emulant els antic ateneus és l'aposta més ferma per afavorir i enfortir la cultura popular, no entesa com una cultura de segona sinó l'eina d'expressió cultural d'un poble. La gent deixa de ser un mer espectador consumidor per a passar a ser un agent actiu, partícip i creador.

A Salt tenim la sort de gaudir d'equipaments de referència cultural més enllà de casa nostra, és el cas del Teatre de Salt, La Mirona, el CAES “El Canal” ,el Museu de l'Aigua i les biblioteques lu Bohigas i la Massagan.

Teatre de Salt i CAES «Centre d'Arts Escèniques».

El primer és un exemple d'equipament municipal que valorem que cal tenir però que es va fer en el seu moment substituint l'Ateneu Saltenc Can Panxut sense donar una alternativa a la funció que aquest feia com a ateneu i lloc de trobada. Des del seu inici funciona a través de la gestió indirecta i la sensació és que hi ha una despreocupació molt gran per part de l'Ajuntament excepte pels actes propis que hi organitza al llarg l'any. Pensem que com a

equipament municipal que és, i l'Ajuntament com a darrer responsable, aquest se n'hauria de preocupar més, aportar idees i fer-ne un major seguiment: de la programació general però sobretot de la utilitat de l'equipament a nivell de poble. És la seva funció, com a mínim, encara que contradictòriament a vegades exerceixi més iniciatives en aquest sentit la pròpia gestió que la institució pública.

El segon és un equipament que tot i haver nascut amb un objectiu supramunicipal s'ha de vetllar perquè aquest tingui un retorn a la ciutadania.

Aquests dos equipaments amb aportació pressupostària municipal haurien de ser un dels motors culturals del nostre poble. I no només com a referents fora de casa quant a la programació que ofereixen, el Festival Temporada Alta i la promoció que hi ha al seu voltant. Aquests equipaments haurien de ser la base i el motor per a un projecte comunitari amb el teatre com a eix vertebrador. Cal aquest retorn a la ciutadania saltenca, una obertura a tothom i una accessibilitat que no pot ser coartada pel tema econòmic. El teatre com a llenguatge universal hauria de ser l'eina, el recurs que hauria de fer que l'educació no formal de qualitat i no discriminatòria, per la qual sempre hem apostat des d'IPS-CUP, trobés aquí un dels eixos vertebradors de programes comunitaris i socials. Tenim els equipaments, tenim els creadors, tenim recursos, només ens falta dissenyar el programa que ho aglutini i doni coherència a les necessitats i a unes possibles respostes.

Sala Auditori La Mirona.

Aquest és un equipament que va sorgir de la necessitat de disposar d'un espai a Salt on poder organitzar concerts i celebracions diverses, que fins llavors era cada vegada més difícil per la inadequació d'alguns espais existents o l'increment de normatives que obligaven a tenir un espai ben definit. Han passat moments on no hi apostava tothom perquè alguns partits no acabaven de considerar les expressions musicals, amb públic majoritàriament jove, com a cultura. Han passat temps d'incertesa en la seva viabilitat però s'ha consolidat i actualment és un equipament de referència de la música en viu. S'ha de vetllar perquè es mantingui amb una programació regular, variada, de qualitat, en la qual els grups de música de Salt puguin donar-se a conèixer al públic i amb facilitats d'accés a actes del poble que requereixin aquesta tipologia d'equipament.

Museu de l'Aigua i biblioteques.

Aquest són equipaments que cal valoritzar més. Poden ser un bon punt de trobada per al coneixement del nostre entorn més immediat així com un punt de promoció de la nostra història com a vila; i per sobre de tot llocs

emblemàtics de la nostra cultura.

Apostem per apropar-los a tots els grups escolars de la vila així com per fer-ne una forta difusió com a activitat educativa cultural de públic familiar.

Tant el museu com les biblioteques són una eina perfecta per a la promoció comunitària cultural del poble. Mereixen tot el suport de l'administració a fi de recolzar els projectes que en sorgeixin a fi de crear vincle i xarxa entre la ciutadania saltenca, les entitats i totes les persones que tenen ganes de créixer des del més ampli dels vessants culturals.

Concretant a nivell de propostes;

Per una banda cal que totes les persones de Salt hi puguin accedir, no només com a espectadors sinó com a creadors. Això vol dir per una banda vetllar perquè sectors més desafavorits i sobretot el jovent puguin accedir a l'oferta teatral i musical del poble a través de promocions i carnets culturals que els donin avantatges: Carnet Cultura Salt. El mateix amb persones jubilades.

Tanmateix donat que Salt és una població molt heterogènia i aquesta heterogeneïtat també s'hauria de vetllar perquè quedés reflectida en les programacions.

Una altra proposta és el foment i ajut al disseny i desenvolupament a Projectes Culturals Comunitaris que agafant qualsevol manifestació artística com a pretext es poguessin desenvolupar projectes que apoderessin culturalment les persones de Salt, fent-les creadores i participants de projectes que busquen com a objectiu final la millora i increment de la qualitat de vida a través de la cultura. En aquest sentit i tenint dos grans referents teatrals com tenim al poble Teatre de Salt, EUSES Grau d'Arts Escèniques i CAES, i amb un Festival de Teatre dels millors del món, s'hauria de fer una aposta ferma perquè Salt fos una veritable ciutat educadora a nivell de teatre: facilitant no només l'accés a espectacles, sinó també aprofitant per a la formació teatral dels nostres joves (cursos, xerrades, trobades amb autors i directors, suport a companyies emergents, sense oblidar l'expressió més amateur i popular).

I la Coma Cros, l'Ateneu Popular, podria ser sens dubte el motor impulsor i aglutinador de moltes d'aquestes propostes.

Entitats.

Emmarcat en aquesta idea d'impuls de la cultura popular i d'autoorganització de la ciutadania, les entitats culturals hi juguen un paper cabdal. I per aquest motiu cal potenciar-les, facilitar que se'n creïn de noves i puguin realitzar activitats al poble sense entrebancs.

Creació del Servei d'Atenció a les Entitats: Aquest servei ha de tenir com a finalitat facilitar els tràmits per a la realització d'activitats: Per exemple que aquests es puguin fer des d'un sol lloc i no haver de voltar per diferents àrees de l'Ajuntament. Que sigui des d'aquest servei que es facin les gestions pertinents a les diferents àrees si cal.

Aquest servei ha d'oferir un assessorament a les entitats en matèria de paperassa legal, possibles convocatòries de subvencions de diverses administracions, instàncies, etc. Ha d'ajudar i incentivar la creació de noves entitats (model d'estatuts i totes les passes que es requereixen), informar sobre els espais, material municipal, les condicions d'ús, etc.

I finalment caldria tenir algun dia a la setmana, en horari de tarda- vespre per reunir-se amb les que ho sol·licitin. El Servei d'Atenció a les Entitats no ha d'implicar necessàriament la contractació de més personal sinó la formació d'alguna persona que pugui assumir aquestes tasques i la reorganització interna que calgui per fer-ho possible.

Per altra banda el que és primordial és facilitar l'accés a les instal·lacions municipals a totes les entitats sempre seguint el reglament establert per al seu ús.

Festes i activitats populars.

Durant l'any s'organitzen a Salt una gran diversitat d'activitats. I durant l'època de més bon temps s'incrementen especialment les que es realitzen a l'aire lliure. Tot i que amb els anys s'han perdut algunes festes de carrer, fogueres de Sant Joan, etc. podem dir que Salt manté encara un esperit de poble viu, que no vol resignar-se a ser una ciutat dormitori sense identitat i per això cal preservar el que tenim, promoure la seva extensió i participació i donar facilitats perquè les persones implicades no se'n cansin i hi vagi havent un relleu.

Concretant a nivell de propostes;

Considerem que l'ampliació del material municipal actual a disposició de les entitats i associacions ajudarà a la realització de més activitats. Evidentment amb unes normes d'ús i responsabilitat per al material comú. És a dir, com una mena de centre de recursos al servei de l'impuls d'un poble actiu.

I finalment plantejem la necessitat d'una persona de l'Ajuntament que estigui al cas de l'agenda d'actes, que es pugui localitzar fàcilment, en els caps de setmana que hi hagi activitats per poder solucionar possibles problemes tècnics.

Per altra banda afegir també que cal veure fins a quin punt la normativa d'assegurances per a actes públics no podria ser més simple i econòmica promoguda per l'Ajuntament. I és que les exigències per cobrir responsabilitat civils en molts casos són una exageració per a la tipologia d'actes que es plantegen.

Llengua.

A Salt, amb més de 30.000 habitants de procedències diverses s'hi parlen gran nombre llengües. Totes les llengües mereixen un respecte i són una riquesa en si mateixes. Alhora l'Ajuntament de Salt ha de vetllar per mantenir el català com a llengua comuna de comunicació en els actes públics, en la publicitat i comunicació institucional; promoure'n i facilitar-ne l'ús a les persones que el volen aprendre, en la retolació, etc. Durant anys es va lluitar molt per la preservació de la llengua catalana però en diversos moments moment més recents s'ha anat oblidant una mica.

La globalització i un estat hostil a la llengua catalana dificulten molt el manteniment d'una llengua petita. És per això que la voluntat dels seus parlants i la tasca institucional han de ser el contrapès necessari per a la seva preservació.

Des d'IPS-CUP ens comprometem a editar tot el nostre material en català i a que aquesta sigui la llengua dels nostres actes i comunicacions públiques, independentment que cadascú s'expressi en la llengua que consideri. IPS-CUP no caurà en el recurs del canvi d'idioma per demostrar una major proximitat en entorns on s'expressen majoritàriament en una altra llengua. Pensem que demostra poca sensibilitat, una "flexibilització" interessada de principis i sovint un acte que té més a veure amb la segregació, amb components classistes, que amb l'amabilitat.

Síntesi.

La llengua i la cultura són l'expressió d'un poble i Salt des de sempre s'ha caracteritzat per un gran ventall d'entitats culturals al voltant del que va ser el primer ateneu Salten, Can Panxut.

És per aquest motiu que volem prioritzar la cultura popular i participativa la que organitza gent i genera vida i identitat de poble. Per aquest motiu el paper de les entitats culturals, i tota la resta, tenen un paper cabdal en aquesta idea de poble actiu i culte que prioritzem.

És bàsic doncs, facilitar i promoure la realització d'activitats, l'accés a les instal·lacions i els recursos materials.

També considerem primordial la inversió en equipaments que tenen una repercussió directa sobre la gent de Salt, que cobreixin les necessitats de les entitats.

Propostes.

- Recolzarem el projecte de l'Assemblea de l'Ateneu Popular Coma Cros per aconseguir que la l'Ateneu sigui un referent arreu de cultural popular del poble i des del poble.
- Promourem la creació de Centres Cívics i locals de barris per a donar respostes al veïnatge i alhora fer promoció educativo cultural.
- Creació del Servei d'Atenció a les Entitats per tal de facilitar els tràmits per a la realització d'activitats i accions culturals al municipi. Així com el suport de recursos humans durant la celebració dels mateixos.
- Promourem el Carnet Salt Cultura.
- Vetllarem per a l'accés de totes les persones als grans equipaments culturals de la Vila, perquè el preu no sigui un obstacle a l'hora de poder-hi accedir.
- Facilitarem el disseny de projectes culturals comunitaris a fi de donar veu a totes les persones del poble, sigui quina sigui la seva procedència i condició social a fi de millorar els vincles culturals entre totes.
- Vetllarem per la preservació de la llengua catalana promovent el seu ús i facilitant el seu aprenentatge. Una llengua comuna per a la cohesió i la comunicació pública.